
Решения на Общинско градско управление на Горноджумайска община (1927-1934 г.)

Нурие Муратова

Кратка историческа справка за институцията

Институционалното развитие на Горноджумайското градско общинско управление е изследвано от редица автори в рамките на опитите за написване на история на Горна Джумая. Институциите на местната власт са представяни предимно с резултатите от дейността им, проучвани са някои от по-видните личности и по-рядко е обръщано внимание на технологията на тяхната работа¹.

Нашата цел е да покажем „отвътре“ работата на един от органи-те на местната власт – **общинският съвет** - чрез максимално разкри-ване на запазените документи от работата му за периода 1927-1934 г.²

Тъй като е невъзможно разглеждането на институционалното раз-витие извън конкретната **законодателна рамка**, ще се спра на законо-дателното фиксиране на мястото на местната власт и проекциите му в Горноджумайска община. В теорията местната власт като понятие се дефинира от една старна чрез мястото ѝ в общата институционална схема на властта в държавата и от друга – чрез набора от задачи и функции, които я правят различна от държавната власт.³

Градското общинско управление в Горна Джумая се урежда ад-министративно през 1912 г. спрямо Закона за градските общини⁴, при-ет през 1886 г., според който общинският съвет е утвърден като осно-вен изборен орган. Общините се управляват от кмет и помощник-кмет (общинска управа), които са избирани измежду състава на общински-те съветници за 3-годишен мандат. Общинската управа е изпълнител-



Снимка от заседание на Общински съвет на Горноджумайска община*

ният орган на общинския съвет. Общинските съвети и общинските управи действат като органи на местното самоуправление и в тази им функция са контролирани от органите на регионалното самоуправление (Окръжни съвети и техните постоянни комисии), а като органи на държавната власт са подчинени на преките представители на централната власт – околовиски началници и окръжни управители. Окръжният управител осъществува административен контрол по отношение законността на решенията на Общинския съвет и има право да ги отменя. Следващата инстанция е министърът на вътрешните работи, пред когото общинският съвет може да обжалва. Фигурата на кмета според този закон, за разлика от годините непосредствено след освобождението, се третира не като представител на централната власт, а като представител на общината пред всички държавни и обществени институции. Функционалното дефиниране на правомощията на местната власт се заключава в правото на общинския съвет да гласува бюджета на общината, да планира и одобрява общинската стопанска и благоустройствена програма, да решава сключването на общински заеми и др. Кметът има задължението да свиква общинския съвет, да се грижи за опазването на общинските имоти и събирането на общинските приходи, да решава въпросите, свързани с трудовата повинност, хигиената и др. като представлява общината във всички действащи комисии.

*Снимката не е датирана.



Филип Бучински като секретар на Общинското управление в
гр. Горна Джумая – 13 март 1924 г.

Горноджумайското градско общинско управление се създава на 18 октомври 1912 г. Организирането на административна общинска власт в Горна Джумая започва със създаването на тричленна комисия, като единият от членовете ѝ е кмет на града. За кмет е назначен Георги п. Николов, за секретар-бирник Георги Захариев, за околийски началник - Мицо Христов, а за комендант - майор Кузуджийски.⁵

Конструирани са общински комисии, които решават основните проблеми в тази военновременна обстановка – Ревизионна комисия (занимаваща се с изхранването на войската и мобилизираните) и Местен комитет за обществена предвидливост, председателстван от кмета (осигуряващ изхранването на населението и занимаващ се с въпросите на търговията и земеделието). Точната дата на избирането на първия общински съвет в Горна Джумая не е установена, но се предполага, че е в периода 1916-1918 г. Има данни за избори за общински съветници в общината на 7 дек. 1919 г. и на 11 февр. 1923 г.⁶ Избиратели в община-та за 1919 г. - 2106, за 1923 г. – 2694. Гласували през 1923 г. са 2107 души.

В този момент кметът имал широки права за решаването на всички местни въпроси, но в синхрон с общата тенденция в страната на нестабилност на кметската институция и в Горна Джумая кметовете се сменят често - до 1921 г. за по-малко от 10 години се сменят 15 кмета. Тази тенденция е прекъсната от кметуването на Панайот Тасев – една от най-забележителните фигури в управлението на града в продължение на десетилетия.⁷ След него пълни мандати кметуват Васил



Снимка на служители в Общинския съвет – Горна Джумая (недатирана)

Мечкуевски (1924-1927 г.), Кирил Тимчев (2 мандата – 1927-1932 г.) и отново Панайот Тасев, чието второ кметуване е прекъснато от политическите събития на 19 май 1934 г. След тази дата се променя изцяло характерът на местната власт – органите на местната власт са превърнати в неразделна част от единната държавна администрация⁸. Общинският съвет губи правомощията си и се превръща в съвещателен орган, а общинското управление се осъществява от кмет, който е назначаван от министъра на вътрешните работи по предложение на областния управител. Изборността на общинския съвет също е нарушена – половината от членовете му са по право, а другата половина се избират за 5 години.⁹ Ясното разграничаване на двата периода в административното развитие на общината до 1934 г. и след това ни дава основание и тук да ограничаваме изложението си до 1934 г. Тук публикуваме описания на протоколите от дейността на общинските управи от периода 1927 – 1934 г., които са в следния състав:

Кмет: Васил Мечкуевски (27.01.1924 - 30.09.1927 г.)

Помощник кметове: Гр. Илиев и Д. Йосифов

Общински съветници: Д. А. Попов, Хр. Иванов, М. Янев, М. Петров, М. Данков, Еф. Захариев, Г. Москов, Д. Коканов, П. Тасев, К. Тимчев, Ив. Мициев.

Кмет: К. Тимчев (30.09.1927 - 1929)

Помощник кмет: Гр. Илиев

Общински съветници: Д. А. Попов, М. Петров, П. Тасев, Дино Ке-

За всички реди при заседанието на общинския
съвет при Горно-Джуマルската градска община.

- Чл.1. Заседанието на общински съвет се председателства от рабо-
тодатель от градски общински юрист, а въ негово отсутствие отъ
помощник Йончев.
- Чл.2. Въ заседанието, при която отсутствуваат посланиката или постъпка
отъ посланика общински съветници, присъстват чакатъ ~~30~~
минути следъ обредното за започване заседанието време и ако
не се явят всичките числа съветници и през това време присъ-
ствуватъ съставляватъ протокола, отъ които да се дълга им
отсутствуваатъ, за да се постигнатъ тъкъ согласно чл.45 отъ пра-
вилника за прилагане закона за градските общини.
- Чл.3. Заседанието започватъ въ 16/4/ч., а през лятния сезон, между
месеците Април, Май, Юни, Юли и Августъ да започватъ въ 16/5/
ч., и свързватъ по решение на большинството отъ присъствующите
съветници.
- Чл.4. По всяки въпросъ, подложенъ на разглеждане отъ общински съвет-
ници общински съветник може да се искае въ продължение на
2 часа, а при запитвания и отговорения общински съветник има
право да видитъ и поновява въ продължение на 1/2 часа.
- ЗАВЕЛЕКА І-а. Всички общински съветници, по единъ и същъ
въпросъ, има право на най-много на трикратно наизвикане.
- Чл.5. Никой съветник няма право да апострофира и прекъсва говори-
телъ съветник.
- Които не се съобразяватъ съзидатъ алианса І-а отъ този членъ на
правилника, следъ трета забележка отъ председателя, длъжни са
да напуснатъ това заседание до закриването му.
- Чл.6. Именните на всички общински съветник по известни причини не
можатъ да съдържатъ и при решението написватъ се понеменно членовете,
които са били за и противъ извънто решение.
- Чл.7. Протоколъ се прочита и подпишватъ на следуващите заседания
и се дава отчетъ отъ постъпките присъствии за направеното
отъ негова страна по тия решения.
- Чл.8. Заседанието по сесия върватъ непрекъснато всички присъствущи
дни; присъствието могатъ да ставатъ по решение взето отъ большин-
ството присъствующи съветници, "при листъ на изборъ когато
не се е състояло заседанието, на следния ден съветъ се заминава
съ същия дневенъ редъ, а съветниците са длъжни да се извършатъ
безъ пъвоминна покана.
- Чл.9. По въпросъ отъ степень характеръ, большинството присъствущи
общински съветници могатъ да решатъ прераждането на дневния
редъ.
- Чл.10. Членовете отъ общински съвет могатъ да отсутствуватъ отъ
заседанието на сесията при следните случаи:
- 1/Когато отсутствищия общински съветник е предвиденъ
послено постъпките присъствието което треба да докладва въ
първото заседание на съвета за разрешаване отпусъ;
- 2/При консадба, болестъ и смърт на членовете отъ семейство
то на отсутствищия;
- 3/При стихийни препятствия;
- 4/При покана за дълъг и нисък окладнище;
- 5/Когато е делегиранъ по обществена работа и
- 6/При листъ на превозни средства
- ЗАВЕЛЕКА І-а. Отсутствието, наложено отъ нуджитъ и
препятствието въ п.п.2 и 6 включително на този членъ, трае до
изтичането на нужното за задоволяването и отстранението имъ
време.
- Чл.11. Когато някой общински съветник отсутствува безъ законни
 причини три пъти наредъ, общински съвет му налага глоба
въ размеръ най-малко на три дневни пълногодишни, а ако и
 следъ това продължава да отсутствува, счита се, че е въ остан-
ка и се уволнява.

И.М.Е.Т.



Общинското управлението на Горноджумайска община през 1932-34 г.

хайов, Георги Москов, Хр. Иванов, М. Янев, М. Донков, Д. Йосифов, Ив. Мициев.

Кмет: К. Тимчев (1929-1932)

Помощник кмет: Ичко Бойчев

Общински съветници: Хр. Кенин, Г. п. Ангелов, К. Захариев, Георги Д. Захариев, А. Мицев, В. Ст. Демиревски, Дим. Антонов, Д. Хр. Късов, Ичко Стаменитов, Йордан Зельов, М. Донков, П. Тасев.

Кмет: Панайот Тасев (1932-23.05.1934 г.)

Помощник кмет: Димитър А. Попов

Общински съветници: Стефан Ив. Сакилариев, Георги п. Михайлов, Христо Паунов, Димитър Лицанов, Стоил Ст. Биров, д-р Иван Ст. Гаджев, Никола Ст. Попов, Стефан Кост. Христов, Челеби Ю. Аладжем, Гьорчо п. Ангелов, Мехмед Джав. Ахмедов, Асен п. Аврамов.

Имената на общинските съветници за този период са известни, макар и да са малко изследванията, свързани с техните личности¹⁰. Някои от тях носят имената на известни горноджумайски фамилии, на други личи високият обществен статус (например д-р Иван Гаджев) - видимо уважавани личности в града. Това е период, в който общинските съветници са избирани пряко и се вижда как съставът на общинския съвет отразява като в огледало и етническия състав на общината – има общински съветник евреин и турчин. Общинското управление през тези години се занимава с немалко въпроси, свързани с проблемите на



Общинският съветник Георги п. Михайлов и Никола Константинов, 1929. Снимката е от Алманах "Вароша", бр. 1, 2002.

говорността на общинските съветници, заинтересоваността на всеки от тях по определени проблеми. Протоколите са еднотипни – в тях са отразени номерът на протокола, датата, присъствалите и отсъствалите общински съветници и представители на различни институции. След обективните данни са отбелязани конкретните въпроси чрез формулати: „Кметът докладва проблемите и се вземат следните решения:“ след което накратко са описани самите решения. По много от въпросите има дебати, които са отразени в протокола.

След приемане на важни за общината решения, според закона за допитване до народа по общинските работи, протоколите с решенията на общинския съвет се обявяват и се разгласява чрез общински барaban. Ако в едномесечен срок не се яви никой да изяви желание решението на общинския съвет да се подложи на одобрение от народа то се смята за „мълком“ одобрено.

турците от община, с еврейските гробища, инородните училища и т.н.

Организацията на работата на общинските съвети е отразена във вътрешните им правилници, част от които са запазени във фонда.

От протоколните книги можем да реконструираме как са протичали заседанията на общинския съвет, честотата на заседаванията (понякога съветът заседава по 2 пъти на ден), да проследим общинските сесии, да съдим за от-

Друга практика от работата на общинското управление е издаването на удостоверение за идентичност на имената въз основа на "макленско свидетелство".

Протоколите от заседанията на общинския съвет до януари 1927 г. не са запазени във фонда на Горноджумайското градско общинско управление в Държавен архив-Благоевград. Единични протоколи от годините преди 1927 г. се съхраняват в ЦДА и така можем да възстановим имената на общинските съветници на някои от общинските съвети през 20-те години. За 1920 г. съставът на общинската управа е:¹¹

Кмет: Ив. Инглизов,
пом. кмет: Дим. Хр. Мицанов

Съветници: Константин Н. Захариев, Панайот Н. Райнов, Сотир А. Мощански, Христо Г. Петров, Михал Донков, Петър Стефанов, Иван Руйчев, Костадин Ив. Сандев, Милан Г. Цонев, Георги Д. Захариев, Методи Алексиев, Христо Далчев

По-късно същата година общинският съвет е с обновен състав¹²:

Кмет: Михаил Донков, **пом. кмет:** Димитър Мицанов

Съветници: Христо Бойчев, Методи Алексиев, Петър Стефанов, Иван Руйчев, Костадин Сандев, Хюсейн Даудов, Иван Инглизов, Георги Градевски, Панайот Н. Райнов, Костадин Захариев, Стоян Ив. Тимчев

* Георги Илиев Бръчков – завежда техническата служба при Горноджумайска община от 1926 до 1950 г. Роден е в Русе през 1887 г. Баща му е един от първите инженери след освобождението в Русе. Георги завършва строително инженерство във Виена. Среца съпругата си там и имат 6 деца. В Горна Джумая се заселва през 1919 г. До 1923 г. работи като строителен техник в Пътно инженерство. Под негово ръководство се строи сградата на съвета, на читалището и др., пуска се новия водопровод от Бачиново, извършва се каптирането на минералните извори. Започват изкопни работи за стадион. През целия период е театрален и хоров самодеец.

(ДА- Благоевград, ЧП 868)



Георги Бръчков* със семейството си и
приятели на Рилски манастир (1930 г.)



Трудова повинност, Горна Джумая, ноември 1926 г.

През 1925 г. съставът е следния:

Кмет: В. Мечкуевски, **п. кмет:** Д. А. Попов и Гр. Илиев

Общински съветници: М. Донков, Г. Москов, К. Петров, Ст. Илиев, Ст. Бобошевски, Еф. Захариев, Иван Икономов.¹³

Можем да възстановим и структурата на общинската администрация¹⁴ през 1925 г. Тя изглежда по следния начин:

Централно управление (без общинските съветници)

1 кмет, 2 пом. кмета, 8 общински съветници

6 кметски наместници

Административно управление: 1 секретар, архивар, 3 старши писари, 2 регистратори, 4 писари, 4 агенти, 1 расилен прислужник, 3 нощни пазачи, 1 страши пожарникар, 2 чешмеджии, 7 полски пазачи, 2 горски пазачи.

Финансово отделение: контрольор, бирник, счетоводител, 2 фин. пристави, книговодител, писар при държавния бирник, писар при контрольора, домакин, инженер, кондуктор, 2 чертожници.

Фигуранти с дневно възнаграждение, определено от Общинския съвет: градски лекар - завеждащ амбулаторията, мед. фелдшер, санитарен агент в амбулаторията, градска акушерка, 5 колари, 8 метачи-пожарници, глашатай, окр. ветеринарен лекар, градски часовникар, вадари за ловния сезон, юрист-консулт.

От запазените протоколи научаваме много за начина на работа на общинската управа, но така също и имената на много личности, представители на различни институции, които присъстват на заседанията на



Снимки на класа на учителката Велика (Лика) Чопова в Горна Джумая – 1920-1923. Сред учениците са Марин Големинов, Катя Башева, Йорданка Хайдукова, Елена Гунчева

общинския съвет, когато се решават въпроси, които засягат техните институции. Така например през 1927 г. на заседание присъства със съвещателен глас председателят на Горноджумайското училищно настоятелство Г. Д. Захариев, дъжавният контрольор при общината Вл. Милков, през 1929 г. при заседанията за приемане бюджета на общината присъства зам. контрольорът С. А. Механджийски, председателят на училищното настоятелство П. Големанов и членове на същото М. Петров, В. Христов, П. Райнов, Ал. Междуречки и др., през 1932 г. училищният настоятел В. Христов, главните учители: Н. Василев, Г. Талев и държавният контрольор Г. Ковачев. Същата година - председателят на училищното настоятелство П. Райнов, училищните настоятели С. Манзански и М. Дърева, окръжният инженер Ив. Петров, зам. окол. началник М. Антов, зам. окл. лекар д-р Ил. Ципушев и гр. техник Г. Ил. Бръчков. През 1933 г. - бирникът Сотир Механджийски, председателите на училищните настоятелства и главните учители на: Бело поле – Христо Николов и Димитър Христов, Хисърльшкото – Михаил Зайков, Грамада – Никола Гиргинов и Ст. Цветков, Еленовското – Ст. Цонев, Делвинското – Иван Христов, Боян Манов, Марулевското – Стоилко Георгиев и Иванчо Кацев, Струмски чифлик – Яне Ноколов и Георги Петров, Церовското – Мустафа Субашов и Петър Станев. През същата година - председателят на училищното настоятелство Г. Костантинов



Трудоваци пред училището, Горна Джумая, април 1925 г.

и членове на същото – Иван Теохаров, Живко Ризов, Дим. Тенекеджийски, Т. Патронев и В. Стоев, касиерът на училището Хр. Стоев, секретарят на училището М. П. Димитрова, директорът на смесената прогимназия Драгомиров и главните учители Живко Големинов, Т. Шантаров. През 1934 г. - присъстват на заседания на общинския съвет с право на съвещателен глас председателите и секретарите – главни учители на училищните настоятелства: Церовското – Мустафа М. Субашов и Петър Станев, Марулевското – Стоилко Георгиев и Иван Коцев, Белополското – Христо Николов и Димитър Христов, Делвинското – Иван Христов и Боян Мамов, Еленовското – Стоилко Цонев и Люба п. Константинова, Струмски Чифлишкото – Яне Николов и Игнат Боширов и Грамадското – Никола Гиргинов и Стефан Цветков. Мозайката от личности, които вероятно биха останали неизвестни за поколенията, дава по-голяма плътност в изследванията на историята на общината.



Класовете на учителката Коца Александрова в Горна Джумая, 1925 г.

Акценти в развитието на Горноджумайска община през 20-30-те години на ХХ век

Основните въпроси решавани от общинския съвет в периода до средата на 30-те години на ХХ век засягат предимно благоустройстването на града, въпроса с настаняването и изхранването на бежанците, образователното дело. Първите години след освобождението на града през 1912 г. Горна Джумая е в “окаяно положение”, по думите на Васил Шарков, написал първата книга за града. Къщите в богатия турски квартал са в голямата си част паянтови, массивните постройки са много малко, търговията е съсредоточена в няколко ханица и магазини по улица Серска. Като важни постройки Васил Шарков отелязва единствено казармите около града и с. Грамада, а единствената хубава постройка - окръжното съдилище останало от турците.

След края на войната управата на града трябва да реши сериозни въпроси, свързани с планирането на града, шосирането на улиците, започването на масови строежи, организирането на обработването на земята (оземляване на бежанците, въпросът с изоставените безстопансествени земи от турците).

20-те години на ХХ век са години на благоустройство и превръщането на Горна Джумая в модерен град. Според описанието, оставено от В. Шарков, през 1930 г. улиците на града вече са достатъчно широки, площадите големи, навсякъде вече има нови массивни къщи. Големи обществени сгради са кметството (триетажна сграда с 26 дюкя-



На пътя за Бачиново

на, построена през 1926 г.), градското читалище, сградата на прогимназията.

През 1932 г. фондовете към общината са за: 1. благоустройствени цели - 206 хил., 2) водопроводи- 240 хил., 3) подобрене скотовъдството - 180 хил., 4) заграждане пазарището за добитъка - 103 хил., 5) постройка кланница - 700 хил.¹⁵

Първият градоустройствен план, за който се споменава в протокол на общинския съвет от 1927 г. е план за застрояването на града, съставен през 1916 г. Васил Шарков пише за градоустройства план, одобрен през 1922 г. В него е предвидено градът да се разполага от двете страни на р. Бистрица, предвид по-лесното му канализиране в бъдеще. Предвиден е 5-ти участък - под градската градина, като това определя тенденцията градът да расте в посока на гарата. През 1931 г. списание „Пирин“ пише: „Горна Джумая напредва в благоустройствено отношение. Главните улици се нивилират, тротоарите им се покриват с циментова настилка, което прави отлично впечатление.“¹⁶

Основните проблеми на благоустройството през 20-те години са предимно определянето на общата нивелация на града, **канализацията и снабдяването на града с вода за пие**.

През 1929 г. канализация в града все още няма, като изключение правят няколко улици, канализирани по частна инициатива.

Снабдяването на града с вода за пие е голям проблем - вода се черпи с помпи от подпочвената вода, която се намира на няколко метра под повърхността, но това е недостатъчно в края на 20-те години, когато има квартали, до които такава вода не достига. Алтернати-



Учителки-курсистки от Горноджумайска околия

вите за водоснабдването са две: вода от р. Бистрица или снабдяване с техника и изпомпване на вода от подпочвените води и разпращането ѝ из града с тръби.

Водоснабдяването и канализирането на града, както и отблатяването на блатата са важни предвид справянето с маларията, която е често срещана в града, обявен за маларична зона. От преписка от 1932 г. става ясно, че водоснабдяването се извършва с кладенци, помпи (диплени) от р. Бистрица, а "По модерната канализация на града не е направено нищо".¹⁷

Особено голяма придобивка е **електрификацията** на града - осветени са улиците и къщите, даден е тласък в развитието на индустрията. **Електрифицирането на Горна Джумая** се осъществява чрез спогодба с дружество "Орион". По-късно се сключва договор с дружество „Гранитоид“. Осветлението на града се извършва поетапно, като в няя дори се включват по-заможни граждани и търговци, които сами поемат електрифицирането до домовете и фабриките си. Общинският съвет нормира редовно цените на електроенергията за различните обществени обекти.

Постоянна тема в работата на общинската управа е отдаването под наем на **общински недвижими имоти** - здания, дюкяни, бараки, воденици, ливади, бостани и пр. и отдаване на закупвачи събирането на

общинските доходи. В съответствие със закона за военноинвалидите общинските будки са отдавани под наем предимно на инвалиди от града. През октомври 1926 г. новият общински дом е открит и веднага 5 стаи от третия етаж са отدادени под наем.

През април 1933 г. Горноджумайската градска община сключва заем в размер на 1500000 лв. Тогава е приет от 23 ОНС закон за разрешванане на Горноджумайската градска община да сключи заем от учредените при същата фондове за изграждане на халите и дюкяни. Целта е общината в бъдеще да има сериозни приходи от халите.

Наличието на **минералните извори** на територията на общината е свързвано през целия период с надеждите градът да се превърне в курортен център. От турско време остават около изворната зона 2 бани - "Шафа" и "Османко", превърнати в пералня. Турците построяват в центъра на града и "Чарши баня" и редица топли чешми.¹⁸

Минералните извори през са проучвани май 1928 г. от комисия на Министерството на държавните имоти (по постъпки на общината) с цел да се определи юридическият им статут. Комисията излиза със становище да се отстъпят изворите за общинска собственост, ако общината се наеме до 5 години да изгради необходимите съоръжения. Общината има ангажименти по каптиране, изграждане на баня и др., за да ги ползва за вечни времена.

Подемът на града Васил Шарков свързва с икономическия подем на горноджумайци, които се замогват благодарение на **тютюнопроизводството**.¹⁹ Тютюнът дава поминък на по-голямата част от населението на общината и е в пряка зависимост с благополучието на общината и нейните жители. Той е известил почти всички други култури, поради голямата му доходност и поради това, че производството му не изиска голям инвентар. Бежанските семейства, настанили се в Горна Джумая се заемат основно с оглеждането на тютюн. Така през 1920 г. в околията са засети с тютюн 10 204 дка, а през 1929 г. 17 254 дка. От данните, които привежда Шарков, се вижда, че особено силни по отношение на тютюнопроизводството са годините 1923 и 1924 г., когато се получава почти два пъти повече тютюн от предходните и следващите години. Много слаба е 1925 г., а следващите 1926 г. и 1927 г. са сравнително добри години. Следващ връх в производството на тютюн в Горна Джумая е през 1934 г.²⁰

Качеството на Горноджумайския тютюн е много високо, тъй като условията за оглеждането му са добри - особено площите, които се напояват от р. Бистрица. За увеличаване на напоителната площ през 1930 г. се прави електрическа помпа на р. Струма при с. Бело поле, с която да се изпомпва вода за оросяване на цялото поле южно от града и село Грамада. Работи се целенасочено и за подобряване качеството на тютюна - в Горна Джумая има катедра с опитно поле, в което да се



Членки на дружество „Македония“ – 3.05.1935 г. Седнали отляво на дясно: 1. Бонка Христова, 2. Мициева, 3. Мара Патронева, 4. Неизв. Прави отляво: 1. Полина Ненова – учителка, 2. Анна Стоилова-Мечкуевска, 3. Неизв. 4. Лили Минолова (учителка), 5. Неизв, 6. Неизв.

правят опити за виреене на различни сортове, вземат се мерки за предпазване от различни болести. Но основният стремеж и тенденция през всичките тези години е манипулацията на тютюна да се пренесе изцяло в Горна Джумая, за да се осигурява прехраната на бедното градско население през зимата. През 1914 г. е открит първият тютюнев склад от фирма “Никотея”, в който се извършва груба манипулация на тютюна. Търговецът Георги Тимчев построява през 1915 г. друг тютюнев склад, в който за първи път се извършва истинска манипулация на тютюна. След 1918 г. Някои големи тютюневи фирми построяват складове в Горна Джумая и започват да манипулират тютюна в града. Голям склад построява търговецът Кършев и по-късно го продава на кооперация “Бохча”. В неговите складове работят около 200 работника, а към 1922 г. в складовете в града работели общо около 700 работника. В града през 20-те години съществуват 10 тютюневи складове, от които 7 с манипулиране и 3 без манипулиране.²¹ Те са собственост на Т. Кършев, Бр. Фернандес, Панайот Тасев, П. Лагодашки, Андон Райнов. Градът става център за складиране на тютюните от трите околии. Особено значение има и развитието на кооперация “Бохча”, която работи за запазване интересите на производителите и търси директни пазари в Европа. Основана е през 1920 г. като районен синдикат, а през 1924 г. има 603 члена тютюнопроизводители, които са депозирали в нея тю-



Проект за стадион в Горна Джумая от 1933 г.*

тюните си.²²

Добрите тютюневи реколти, стъпването на големи тютюневи фирми на територията на града и оживената тютюнева търговия допринасят за чувствително подобряване благосъстоянието на града - бързо се построяват нови масивни къщи и Горна Джумая добива вид на благоустроен град.

“Въпреки всичко градът е направил значителен напредък във всяко отношение. Напредъкът е голям в благоустройствено отношение; градът е отдавна планиран, центърът е застроен с нови хигиенични къщи, има нужните площици, градска градина и т.н.

Това благоустройство е в зависимост с икономическия подем на населението от няколко години, следствие на добрите цени на горноджумайските тютюни. В града има пълна гимназия и уредени основни училища, които са залог за преуспяването му” – пише редакторът на сп. Пирин В. Шарков през 1929 г.²³

През 1929 г. В Горна Джумая има две първоначални училища “Арсени Костенцев” и “Мите Марков” (открито през 1919 г. в 4 квартал). Освен тях има една смесена народна прогимназия и една държавна смесена гимназия, която се пренася от Струмица през 1920 г. Всички деца до 14 г. възраст подлежат на задължително безплатно обучение.

*“През 1933 г. създадена организация за телесна култура ОТК към ВМРО и общината. Оглавена е от Филипов – завършил Висш институт в Германия. Под негово ръководство се изготвя проект за градски стадион и започват първите изкопни работи. Закупуват се и първите спортни уреди и съоръжения”. ДА-Благоевград, ЧП 868, л. 16-17.



Първият футболен отбор в Горна Джумая – 1925/26 г.
(ДА-Благоевград, ЧП 857)

За бедните деца се предвиждат суми в бюджета, трапезарии и т. н. Постоянна тема в дневния ред на общинския съвет е признаването за бедни подители на деца, които биват освобождавани от такси за обучение, получават безплатна храна и т. н. В града има и смесена прогимназия.

Първоначалното училище и прогимназията са под пряко подчинение на училищното настоятелство в града, което назначава учителите, грижи се за издръжката на училищата. От бюджетите на училищното настоятелство се вижда, че приходите му се формират от общинския бюджет, малък приход от недвижими имоти, лихви от училищни капитали и по-сериозен приход от допълнителен кредит от общия училищен фонд.

Големият проблем на училищата в града е липсата на сграден фонд. През 1930 г. е завършена новата сграда на прогимназията, която има 16 учебни стаи. През 1929/1930 г. се открива и низше земеделско училище в Горна Джумая. Освен народните училища има и инородни частни училища: турско, румънско и еврейско.²⁴

През 1927 г. вече има и изградена **телефонна мрежа** в голяма част от селищата в района. В Горноджумайска околия телефонни постове са открити в общините Горноджумайска, Падежа, Габровска, Бучинска, Селишка, Крупнишка, Логодашка, Симитлийска, Покровнишка.²⁵

Не се пренебрегва и въпросът с отдиха на населението. Общинското управление подкрепя и такива напредничави инициативи като по-

тряването в града на плавателен басейн с пясъчен плаж и през 1932 г. предоставя група от 40 души от трудовата повинност на местния клон на Б. Н. Морски Сговор за тази цел.

Кратка характеристика на архивен фонд 125К Градско общинско управление гр. Горна Джумая

Фондът съдържа документи от административния, стопански, политически и културен живот на Горноджумайска община за периода 1915-1944 г. Част от документите са преписки с различни министерства, заповеди, наредби, отчети на отделни служби, сведения за културни прояви. Голяма част от документите във фонда засягат дейността на общинския съвет (протоколни книги, правилащи за вътрешния ред), на кметовете (заповедни книги, доклади и изложения, окръжни, преписки) и на отделни комисии.

Фондът е непълен и една част от документите са лошо запазени. Според историческата справка към него документите дълго време са били лошо съхранявани – при свръхнеблагоприятни условия. Установено е и унищожаване на голям масив документи от дейността на Горноджумайското градско общинско управление от общинската управа през 1950 г. За постоянно съхранение в ДА-Благоевград документите са прети през 1957 г. с 2 описа. Фондът съдържа 398 архивни единици.

Протоколните книги на общинския съвет в рамките на фонда представляват 18 архивни единици. Хронологически отразяват времето от 17 януари 1927 г. до 12 февруари 1945 г.

От разглежданите тук протоколни книги на общинския съвет липсват протоколните и заповедните книги до 1927 г. За следващите години също има цели периоди, които не са съхранени - 27 протокола за 1928 г. не са запазени, липсват протоколите от №31 до №39 за 1928 г. Липсват протолите от средата на 1929 г. до октомври 1931 г., от №1 до №22 от началото на 1933 г.

Научно-справочният апарат към фонда е изключително богат. За използването на документите са създадени всички видове справочници - разкрито е съдържанието на фонда в пътеводител по архивните фондове²⁶, издадени са инвентарните описи²⁷, публикуван е преглед на фонда²⁸, издаден е каталог²⁹.

Безспорната значимост на фонда и особено в частта му, свързана с работата на общинската управа, ни мотивира в намеренията ни за попълното разкриване на документите от него. За целта като инструментално средство използвахме възможностите на новите технологии и изградихме **електронна база данни**.³⁰ Целта е да се увеличи достъпността до документите и да се облекчи тяхното използване (всички протоколни книги са ръкописни и трудночитими и в голямата им част

липсват описания на протоколите в тях). В нея са включени всички запазени решения на общинските управи в Горна Джумая за периода 1927 -1945 г. В базата данни всеки един запис представлява извлечена информация от един протокол. Попълвани са следните полета: искови данни, № на протокола и дата, кмет и състав на общински съвет, присъствали общински съветници, отсъствали общински съветници, решения. Използваната технология дава незаменими възможност за търсене по ключови думи, достигане до точните исковите данни на конкретния протокол, касаещ определена тема, личност или проблем. Предимствата и възможностите на тази технология са много, но недостатъкът ѝ е, че не дава възможност за създаване на обща представа от информацията в нея. По тази причина решихме да публикуваме част от създадения информационен масив от базата данни, като възможност за представяне на цялостната дейност на общинската управа за определен период.

Публикуването на част от информацията, създадена в електронен вид, не следва класическите форми в архивистиката за изготвяне на научно-справчен апарат или публикуване на документи. Публикацията представлява кратко описание на протоколните решения, систематизирани в хронологическа последователност. Съобразена е със спецификата на документите – протоколи от заседания - и съдържа елементи на установените правила за тематично разкриване на документите. Всеки един протокол представлява един запис от базата данни. Те визуално са разделени, като за тази цел са използвани възможностите за форматиране на текст.

В исковите данни е посочен само началният лист на описания протокол. Номерацията на решенията съответства на оригиналната им подредба в протоколите, а самите решения са записвани накратко, отбелязан е само основният им смисъл, като на места под линия са дадени и част от дебатите. Част от фигуриращите имена в решенията са споменати по наша преценка, а друга част не са посочвани, например: „Намалява глоба на жител на града“. Някои проблеми са обобщени, като например в решенията, свързани с признаването за бедни не са посочвани персонални имена, а са използвани общи формулировки като „Признаване за бедни жители на общината“. В публикацията са включени описания на документите, съдържащи се в следните архивни единици от Фонд 125К, Оп.1:

а. е. 2 - Протоколна книга на Горноджумайското градско общинско управление - 17 януари 1927 г. - 11 март 1927 г. Протоколи от №2 до № 19 (№20 – непълен)

а. е. 3 - Протоколна книга на Горноджумайската градска община за 1928 г. - 30 юли - 14 септември 1928 г.

Microsoft Access - [Table1]	
<i>File Edit View Insert Format Records Tools Window Help Adobe PDF</i>	
Решения	Създават
Искане данни	ДА Благоевград, Ф126, Оп.1, а. в. 2, п. 2 (граб)
Заглавие на архивната/Протоколна книга на Горноджумайската градска общинска управление - 17 януари 1927 г. - 11 март 1927 г.	
Протокол №, дата	Протокол 2 - заседание на Горноджумайската градска общински съвет в заседание от 16 януари 1927 г.
Присъствали:	кмет - В. Менчуков, пом. кметови Гр. Илиев и Д. Исаков, общински съветници: Д. А. Попов, Хр. Иванов, М. Янев, М. Петров, М. Денков, Св. Захаров, Г. Маслов, Д. Жеков
Отгъствали:	съветници: П. Тасев, В. Тимчев, Ив. Иконин
Решения:	<p>1. Удължава се срокът на местните предприемачи Д. Исаков за издаване и поставяне на жалбени решения за движение при издаването им на общински държави.</p> <p>2. Одобряват се предложението от кмета специални условия за отдаване на редни общински доходи за времето от 1 април 1927 до 31 март 1928 г.</p> <p>3. Да се творят накапиталните суми за предходния месец на издаватели на общински държави - до датата на бирка на общината.</p>

Record: 14 | 4 | 2 | 3 | 4 | 5 | 6 | 7 | 8 | 9 | 10 | 11 | 12 | 13 | 14 | 15 | 16 | 17 | 18 | 19 | 20 | 21 | 22 | 23 | 24 | 25 | 26 | 27 | 28 | 29 | 30 | 31 | 32 | 33 | 34 | 35 | 36 | 37 | 38 | 39 | 40 | 41 | 42 | 43 | 44 | 45 | 46 | 47 | 48 | 49 | 50 | 51 | 52 | 53 | 54 | 55 | 56 | 57 | 58 | 59 | 60 | 61 | 62 | 63 | 64 | 65 | 66 | 67 | 68 | 69 | 70 | 71 | 72 | 73 | 74 | 75 | 76 | 77 | 78 | 79 | 80 | 81 | 82 | 83 | 84 | 85 | 86 | 87 | 88 | 89 | 90 | 91 | 92 | 93 | 94 | 95 | 96 | 97 | 98 | 99 | 100

кия общински съвет. 13 март 1933 г. – 25.01.1934 г.

а. е. 8 Протоколна книга на Горноджумайския градски общински съвет, 25 януари 1925 г. – 27 декември 1934 г.

Публикацията на решенията в този им вид от гледна точка на архивната практика са резултат от тематично разкриване на документите, доближава се и изпълнява функциите на каталог и стига в дълбочина до разкриване съдържанието вътре в протоколите. Но при всички случаи тази публикация е вторичен резултат от друга форма, каквато е създадената електронна база данни.

Бележки:

¹ Липсват целенасочени изследвания върху институционалното развитие на Горноджумайска община. Съществуващи исторически изследвания за периода отделят малко внимание на развитието на институциите. Вж. Шарков, В. „Град Горна Джумая”, 1930 и Юруков, М. Благоевград, 1964 г.

а. е. 4 - Протоколна книга на Горноджумайския градски общински съвет - 20.12.1928 - 1929 г.

а. е. 5 - Протоколна книга на Горноджумайски градски общински съвет - начената 19 октомври 1931 г.

а. е. 6 - Протоколна книга на Горноджумайски общински съвет, 17 май 1932 г.

Липсват протоколи между 1927 и 1928 г.

а. е. 7 - Протоколна книга на Горно Джумай-

² Тази времева рамка не е исторически обоснована. Тя е свързана с факта, че преди 1927 г. няма запазени протоколи от заседанията на общинските съвети в ДА-Благоевград. Единични протоколи преди тази дата се съхраняват в ЦДА. Крайната дата – 1934 г. е избрана от нас по две причини. Първата е свързана с историческите промени, настъпили след 19 май 1934 г. и голямата промяна във функционирането на институциите (включително и на местно ниво), настъпила след тази дата. Втората причина е свързана с ограниченията в обема на печатното издание.

³ Стайнов, П. Държавата и общините. Пловдивски общински местник, 1929.

⁴ ДВ, бр. 69 от 19.7.1886 г.

⁵ Шарков, В. Град Горна Джумая, С., 1930.

⁶ ЦДА, Ф. 371К, оп. 5, а. е. 37, л. 3.

⁷ Захариева, Сн. Горноджумайското градско общинско управление по време на кметуването на Панайот Тасев, Васил Мечкуевски и Кирил Тимчев. В: Известия на Историческия музей – Благоевград, т. 2, 2001.

⁸ Наредба-закон за градските общини, ДВ, бр. 114 от 20.08.1934 г.

⁹ За процесите в общинското управление в Горна Джумая след 1934 г. вж: Муратова, Н. Местните органи на власт и управление... В: Власть и социум, Благоевград, 2003.

¹⁰ Деспотова, Хр. Участие на евреина Челеби Юсуф Аладжем от Горна Джумая в общинското управление - 1932-1934 г. В: Известия на Историческия музей – Благоевград, т. 2, 2001.

¹¹ ЦДА, Ф. 371К, оп. 3, а.е. 234, л. 68. Протокол на Градско общинско управление Горна Джумая от 10-18 май 1920 г.

¹² ЦДА, Ф. 371К, оп. 3, а.е. 234, л. 138. Протокол на Градско общинско управление Горна Джумая от 28 окт. 1920 г.

¹³ ЦДА, Ф. 371К, оп. 3, а.е. 331, л. 54. на Градско общинско управление Горна Джумая от 28.08.1925 г.

¹⁴ ЦДА, Ф. 371К, оп. 3, а.е. 331, л. 56.

¹⁵ ЦДА, Ф. 371К, оп. 3, а.е. 654, л. 44.

¹⁶ „Пирин”, бр.7-8, август, 1931 г. ДА-Благоевград, В742, Оп.1, а.е. 383.

¹⁷ ЦДА, Ф. 371К, оп. 3, а.е. 654, л. 8.

¹⁸ Шарков, В., цит. Съч.

¹⁹ Шарков, В., цит. съч.

²⁰ Атанасов, К. Характеристика на вътрешния тютюнев пазар в района на Горна Джумая. Сп. Тютюнев преглед, 1941, кн. 5, с. 108-117.

²¹ ДА-Благоевград, Ф. 742, Оп.1, а.е. 230, л. 8.

²² Шарков, В. Цит. съч.

²³ „Пирин”, г.1, бр.3, ноември, 1929 г.; ДА-Благоевград, В742, Оп.1, а.е. 383.

²⁴ Шарков, В. Цит. съч., също ЦДА, Ф. 371К, Оп. 3, а.е. 308, л. 3.

²⁵ Петрички окръжен вестник, февр. 1927 г.

²⁶ Пътеводител по архивните фондове 1805-1944, част I, С., 1978, с. 12-13.

²⁷ Инвентарен опис на Градско общинско управление гр. Горна Джумая (1915-1980), Благоевград, 1986, с. 8-26

²⁸ Балджиев, Ив. Архивен фонд „Градско общинско управление – Горна Джумая”, ИДА, 61, 1992, с. 315-317.

²⁹ Административно-стопанска дейност на общинските управления в Горноджумайска област, Благоевград, 1985.

³⁰ Изграждането на базата данни е част от приложната част на дисертационен труд на автора.

**Кметове на Горноджумайска община и състави на общински съвети
за периода 1912-1944 г.***

1. ГЕОРГИ НИКОЛОВ (6.10.1912 г. - 10.11.1912 г.)
2. ГЕОРГИ СТОИЛОВ (10.11.1912 - 24.08.1913 г.)
3. ДИМИТЪР А. ПАДЕШКИ (25.08.1913 - 19.11.1913 г.)
4. СТАНЧО КОЖУХАРОВ (04.01.1914 - 20.06. 1914 г.)
5. СТОИЦА НИКОЛОВ (21.04. 1914 - 11.08.1914 г.)
6. СТАНЧО КОЖУХАРОВ (12.08.1914 - 15.11.1917 г.)
7. СТОИЦА ИЛИЕВ (16.11.1917 - 16.07.1918 г.)
8. ДИМИТЪР КОНСТАНТИНОВ (16.09.1918 - 09.07.1919 г.)
9. СТОИМЕН БОБОШЕВСКИ (09.07.1919 - 13.11.1919 г.)
10. ХРИСТО Г. ПЕТРОВ (14.11.1919 - 08.04.1920 г.)

11. ИВАН ИНГИЛИЗОВ (09.04.1920 - 17.09.1920 г.)

Пом. кмет: Дим. Хр. Мицанов

Съветници: Константин Н. Захариев, Панайот Н. Райнов, Сотир А. Мощански, Христо Г. Петров, Михал Донков, Петър Стефанов, Иван Руйчев, Костадин Ив. Сандев, Милан Г. Цонев, Георги Д. Захариев, Методи Алексиев, Христо Далчев

12. МИХАИЛ ДОНКОВ (18.09.1920 - 04.04.1921 г.)

Пом. кмет: Димитър Мицанов

Съветници: Христо Бойчев, Методи Алексиев, Петър Стефанов, Иван Руйчев, Костадин Сандев, Хюсейн Даудов, Иван Инглизов, Георги Градевски, Панайот Н. Райнов, Костадин Захариев, Стоян Ив. Тимчев

13. ИВАН ИНГИЛИЗОВ (04.04.1921 - 12.07.1921 г.)

14. ЯНЧО ХАЙДУКОВ (13.07.1921 - 02.11.1921 г.)

15. ПАНАЙОТ ТАСЕВ (03.11.1921 - 26.01.1924 г.)

16. ВАСИЛ МЕЧКУЕВСКИ (27.01.1924 - 30.09.1927 г.)

През 1925 г. съставът е следния:

Кмет: В. Мечкуевски, п. кмет: Д. А. Попов и Гр. Илиев

Общински съветници: М. Донков, Г. Москов, К. Петров, Ст. Илиев, Ст. Бобошевски, Еф. Захариев, Иван Икономов.

През 1927 г. Помощник кметове: Гр. Илиев и Д. Йосифов

Общински съветници: Д. А. Попов, Хр. Иванов, М. Янев, М. Петров, М. Данков, Еф. Захариев, Г. Москов, Д. Коканов, П. Тасев, К. Тимчев, Ив. Мициев.

17. КИРИЛ Г. ТИМЧЕВ (30.09.1927 - 1932)

Помощник кмет: Гр. Илиев

Общински съветници: Д. А. Попов, М. Петров, П. Тасев, Дино Кехайов, Георги Москов, Хр. Иванов, М. Янев, М. Донков, Д. Йосифов, Ив. Мициев.

1929 -1932 г.

Помощник кмет: Ичко Бойчев

Общински съветници: Хр. Кенин, Г. п. Ангелов, К. Захариев, Георги Д. Захари-

* Включени са съставите на общинските съвети, за които има данни в запазените протоколни книги в ДА-Благоевград, както и в отделни протоколи, съхранявани в ЦДА.

ев, А. Мицев, В. Ст. Демиревски, Дим. Антонов, Д. Хр. Къосев, Ичко Стаменитов, Йордан Зельов, М. Донков, П. Тасев.

18. ПАНАЙОТ ТАСЕВ (1932-23.05.1934 г.)

Помощник кмет: Димитър А. Попов

Общински съветници: Стефан Ив. Сакилариев, Георги п. Михайлов, Христо Паунов, Димитър Лицанов, Стоил Ст. Биров, д-р Иван Ст. Гаджев, Никола Ст. Попов, Стефан Кост. Христов, Челеби Ю. Аладжем, Гърчо п. Ангелов, Мехмед Джав. Ахмедов, Асен п. Аврамов.

19. ИВАН Г. МИЦИЕВ (16.06.1934 - 03.04.1935 г.)

Постоянното присъствие: кмет Иван Мициев, п. кмет: Любомир Иванчов

Общински съвет: свещ. Мирон Хранов, Първан Йорданов - управител на ветеринарната лечебница, Димитър Стаматов - държавен контрольор, д-р Н. Василиев - зам.околийски лекар, Димитър Чорев - главен учител, Константин п.Георгиев - представител на местните кооператори, инж. Иван Петров - участъков инженер, Ал. Крекманов - околийски агроном, М. Атанасов - лесничей, д-р Васил Марков - околийски лекар.

20. ЛЮБОМИР ИВАНОВ (ИВАНЧЕВ) (03.04.1935 - 15.07.1938 г.)

Пом. кмет: Хр. Я. Червенков, от 7 септември 1935 г. пом. кмет е Д. Тр. Петров

Общински съветници: Кост. Т. п.Георгиев – представител на кооперациите, свещеник М. Хранов, Дим. Чорев – главен учител, М. Атанасов - лесничей, д-р Васил Марков – околийски лекар, д-р П. Йорданов - околийски ветеринарен лекар, Ал. Крекманов – околийски агроном, инж. Ив. Петров – околийски инженер. През януари 1937 г. д-р Ц. Радулов – зам. околийски лекар сменя д-р Васил Марков.

Секретар: Филип Бучински

От 25 май 1937 г. Общински съветници: Димитър Стоименов – директор на смесената гимназия, д-р Цветан Радулов – зам. окол. лекар, д-р Първан Йорданов – окол. ветеринарен лекар, Ал. Крекманов, Владимир Тодоров – районен горски инспектор, инж. Иван Петров, Васил Трайков – представител на кооперациите, Борис К. Лесичков – представител на общотърговското сдружение, Христо Паунов – представител на общозанаятчийското сдружение, Темелаки Атанасов Михалков – представител на работническия синдикат, Александър Падешки – представител на земед. стоп. задруги; **изборни общински съветници:** Васил Стефанов, Костадин Ив. Градевски, Ефтим п.Захариев, Гърчо п. Ангелов, Алеко Кочев Стоичков, Коста Т. п.Георгиев, Смилен К. Манов, Стоил Стоянов, Никола Ст. Кантурски, Христо Г. Механджийски, Стоян Павлев Спасов, Яне Тасков. През ноември 1937 г. д-р Цветан Радулов е заменен от околийския лекар д-р Вл. Бъчваров.

В засилената общинска управа са съветниците Ефтим п. Захариев, Гърчо п. Ангелов. Секретар: Димо Д. Даков и Филип Бучински

21. ГЕОРГИ ХР. ШИВАРОВ (15.07.1938 - 23.06.1939 г.)

Пом. кмет Хр. Енев (Маноилов), от март 1939 г. – пом. кмет е Яни Танев.

Общински съветници: М. Христов – директор на смесената гимназия, д-р Вл. Бъчваров - околийски лекар, д-р Б. Димитров – окол. ветеринарен лекар, Ал. Крекманов - околийски агроном, Владимир Тодоров – районен горски инспектор, инж. П. Димитров – околийски инженер, Васил Трайков – представител на кооперациите, Борис К. Лесичков – представител на общотърговското сдружение

ние, Христо Паунов – представител на общозанаятчийското сдружение, Темелаки Атанасов Михалков – представител на работническия синдикат, Александър Падешки – представител на земл. стоп. задруги, **Изборни общински съветници:** Васил Стефанов, Костадин Ив. Градевски, Ефим п. Захариев, Гърчо п. Ангелов, Алеко Кочев Стоичков, Коста Т. п. Георгиев, Смилен К. Манов, Стоил Стоянов, Никола Ст. Кантурски, Христо Г. Механджийски, Стоян Павлев Спасов, Яне Тасков. В засилената общинска управа са съветниците Ефим п. Захариев, Гърчо п. Ангелов.

22. ПЕТЪР ИВАНОВ БЪРЗАКОВ (23.06.1939 - 6.06.1940 г.)

Засилена управа: пом. кмет Ани Танев, Гърчо п. Ангелов, Воин Ст. Демиревски
Секретари: Д. М. Захариев, Д. Даков

М. Христов – директор на смесената гимназия, д-р Б. Димитров – окол. ветеринарен лекар, Ст. Казанджиев - окол. инженер, В. Бъчваров - окол. лекар, Васил Трайков – представител на кооперациите, Борис Лисичков, Христо Паунов – представител на занаятчиите, Александър Падешки – представител на земеделците, Стефан Маламов – представител на работниците, Гърчо п. Ангелов, Васил Демиревски, Георги В. Ставров, Александър Г. Цветков, Георги Хр. Илиев и Сотир Сп. Чолаков

23. САВА АТ. КОЧАНОВ (31.08.1940 - 21. 07. 1944 г.)

Засилена управа: пом. кмет Ани Танев, Гърчо п. Ангелов, Воин Ст. Демиревски
М. Христов – директор на смесената гимназия, д-р Б. Димитров – окол. ветеринарен лекар, окол. инженер Ст. Казанджиев, районен горски инспектор – Вл. Тодоров, Борис Лисичков – представител на търговските сдружения, Христо Паунов – представител на занаятчиите, Гърчо п. Ангелов, Сотир Сп. Чолаков, окол. лекар – В. Бъчваров, Васил Трайков – представител на кооперациите, Борис Лисичков, Александър Падешки – представител на земеделците, Стефан Маламов – представител на работниците, Георги В. Ставров, Александър Г. Цветков, Георги Хр. Илиев и К. Ив. Градевски, окол. агроном – Ферд. Бачев, арх. Ганев от строителната жп секция – с право на глас, окол. инж. Ст. Казанджиев, Стойчо Хр. Лазов, Стойне Ангелов, Петър Ив. Манов, Стойне Златанов.

Със съвещателен глас на заседания на общинския съвет присъстват: архитект Азманов, д-р Запрянов, Хр. Цоловски - районен архитект, Цвятко Станчев - градски инженер.

Бирник при общината: Пенчо Желязов.

От юни 1942 г. пом. кмет е Недко Д. Гергинов.

От октомври 1943 г. пом. кмет е Кирил Иванов (Михайлов).

Секретари: Д. М. Захариев, Д. Даков.

24. МИЛАН АНТОНОВ ГОЦЕВ (21.08.1944 - 9.09.1944 г.) /10.11.1944/

Общ. съветници: Воин Демиревски, Гърчо п. Ангелов, държ. контрольор Иван Янакиев, пом. секретар Христо Петрински.